

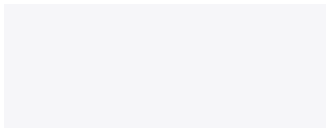
An aerial photograph of a vast, dense forest stretching to the horizon. The trees are a mix of green and dark green, suggesting a mix of deciduous and coniferous species. The sky is a pale, hazy blue with soft, wispy clouds, and the sun is low on the horizon to the right, casting a warm, golden light across the scene. The overall atmosphere is serene and natural.

Mitä on osuustoiminta?

Osuuskunnat ja keskinäiset yhtiöt

SISÄLTÖ

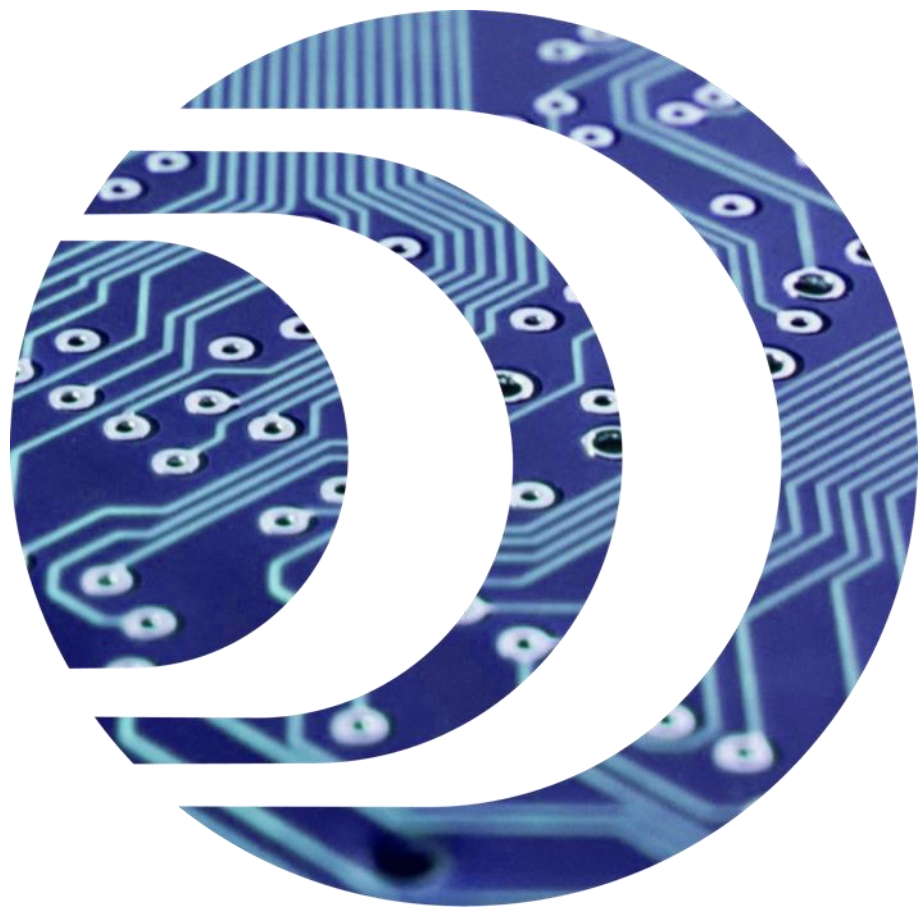
- ▼ Mistä osuustoiminnassa on kyse
- ▼ Osuustoiminta lukuina

90% omistajia

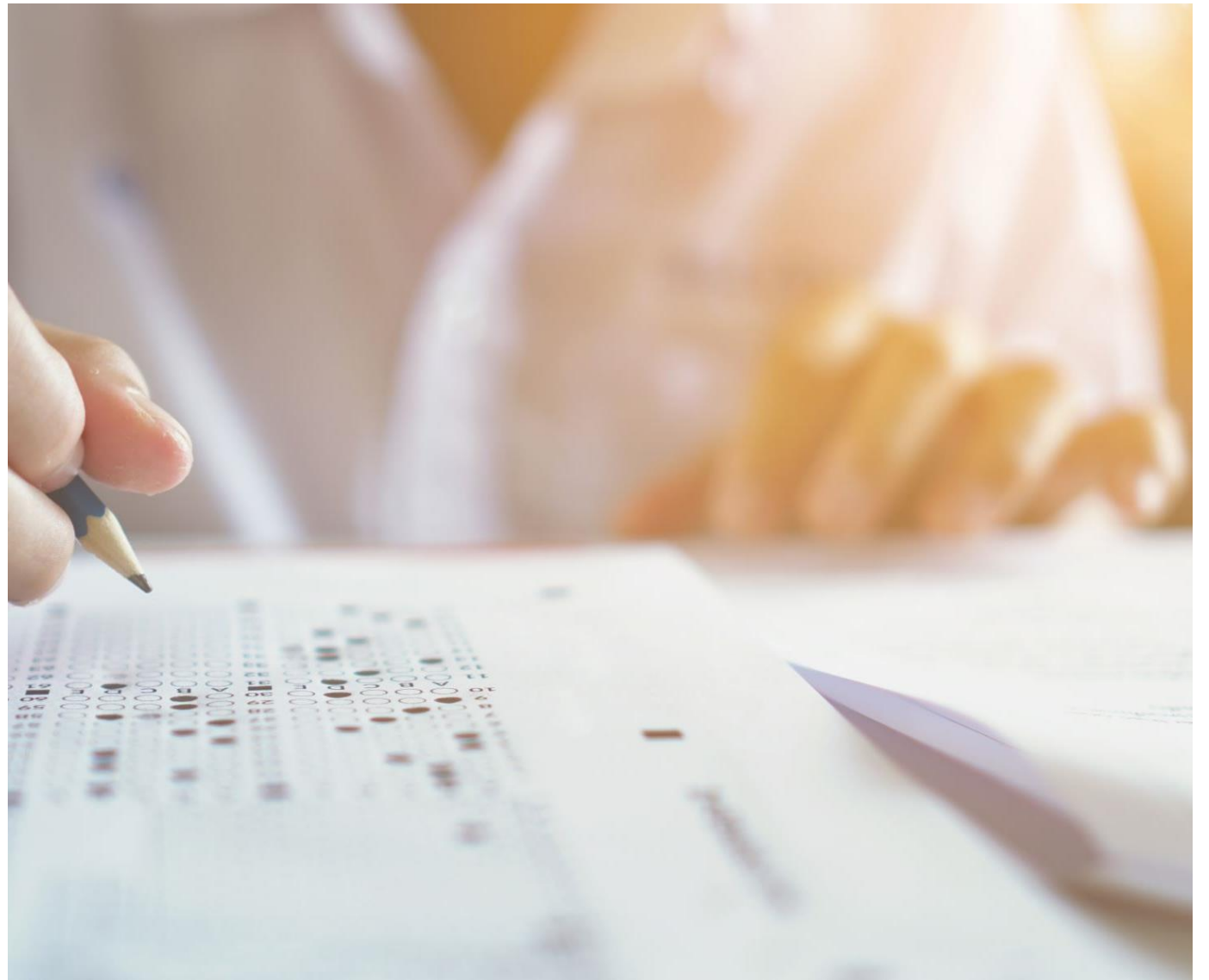

Mistä osuustoiminnassa on kyse

Arvot, periaatteet ja hyödyt

Mitä on osuustoiminta?

- Yritystoiminnan avulla saavutettua yhteistä etua.
- Tasa-arvoisesti omistettujen yritysten tuomaa talousvoimaa.
- Osuuskunnan, osuuspankin tai keskinäisen vakuutusyhtiön aktiivista jäsenyyttä.

Mikä on osuuskunta?

- Käyttäjiensä omistama yritys. Tavoitteena **yhteinen hyöty**.
- Perustettu esimerkiksi:
  - Tarjoamaan palveluita
  - Luomaan työpaikkoja
  - Pärjäämään hintakilpailussa
  - Tukemaan elinkeinoa
- Omistajaohjaus perustuu jäsenten **tasa-arvoon** ja vakaaseen omistukseen.

*Liiketoiminnan näkökulmasta ero osakeyhtiön ja osuuskunnan välillä liittyy ajatukseen **voiton maksimoinnista**. Osk:lle riittää menestys.*

Osuustoiminnan kaksoisluonne

Hyvä lähtökohta vastuullisuuteen

- Osuuskunnan perusideana on **kohtuullisuus**.
  - **Ylijäämät käytetään** yhteiseksi hyväksi.
- Liiketoiminnan lähtökohtana **pitkä perspektiivi**.
  - Tavoitteena luoda jäsenille kestävää hyötyä.
- Yritysmalli asettaa **ihmiset** keskiöön.
  - Jäsendemokratia erottaa muista yrityksistä.
- Toimintaideaan sisältyy **monitavoitteisuus**.
  - Kulttuurinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys ovat kaikki tärkeitä.
  - Osuuskunnan on ylläpidettävä tasapainoa liiketoiminnan ja yhteisön palvelemisessa.
  - Alueellinen vastuunkantaminen on vahvaa.

Ensimmäiset osuuskunnat

- Osuuskaupan asiakas sai laatutavaraa, ja hinnat olivat kaikille samat.
- Kylän mylly rakennettiin yhdessä.
- Osuuskassat ryhtyivät vastaanottamaan säästöjä ja lainoittamaan yrittämistä.
- Palovakuutusyhdistykset toivat vakuuttamisen kaikkien ulottuville.
- Sähköosuuskunta toi kaikille sähkön.
- Osuusmeijerissä maidontuottaja sai jalostettua tuotteelleen korkeamman hinnan.

Mihin osuuskuntia Suomessa tarvitaan ?

1. Täydentämään markkinataloutta

- Korjaavat taloudellisia ja yhteiskunnallisia epäkohtia.
- Tasaavat taloudellista valtaa.
- Luovat talouteen vakautta.

2. Paikallisen elivoiman ja varallisuuden luomiseen

- Jättävät verotuotot toiminta-alueelle.
- Ylläpitävät pysyvää omistamista.

Mihin yksilö tarvitsee osuuskuntaa?

1. **Oman talouden tukemiseen.**
  - a) Saadakseen tarvitsemiaan palveluita, joilla on hyvä laatu, hinta ja saatavuus.
  - b) Saadakseen tuottamilleen tuotteille myyntikanavan, johon voi vaikuttaa.
  - c) Saadakseen omien arvojensa mukaisen työpaikan.

2. **Sosiaalisen vastuunkannon ja kestävän kehityksen edistämiseen.**
  - a) Yritys antaa joukkovoimaa.

Yritysmuodot vertailussa

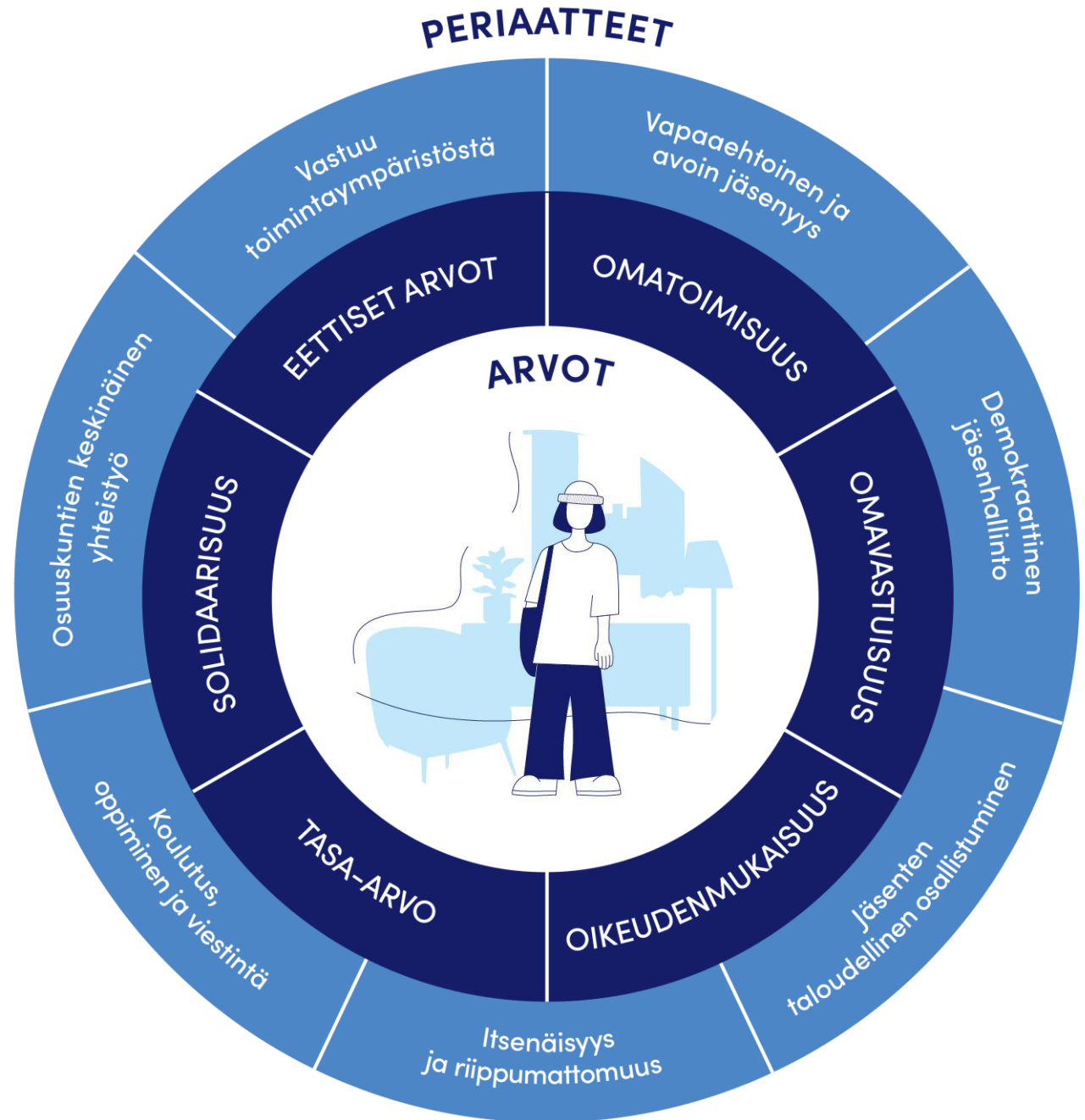
	Osuuskunta	Osakeyhtiö
Tarkoitus	Jäsenen talouden tai elinkeinon tukeminen	Voiton tuottaminen osakkeenomistajille
Omistajat	Palveluiden käyttäjä, voidaan erottaa, ellei käytä	Sijoittaja, omistajuutta ei ole sidottu käyttöön
Äänioikeus	Jäsen/ääni	Sidottu osakkeiden lukumäärään
Valtaaminen	Hyväksyy uudet jäsenensä, ei vallattavissa	Ei vaikutusvaltaa siihen, kuka omistaa
Tuloksenjako	Jaetaan suhteessa käyttöön	Jaetaan suhteessa omistukseen

Osuustoiminnan perusta

Osuustoiminnan ytimessä on ihminen:

Yksilöiden toiminta yhteiseksi hyväksi.

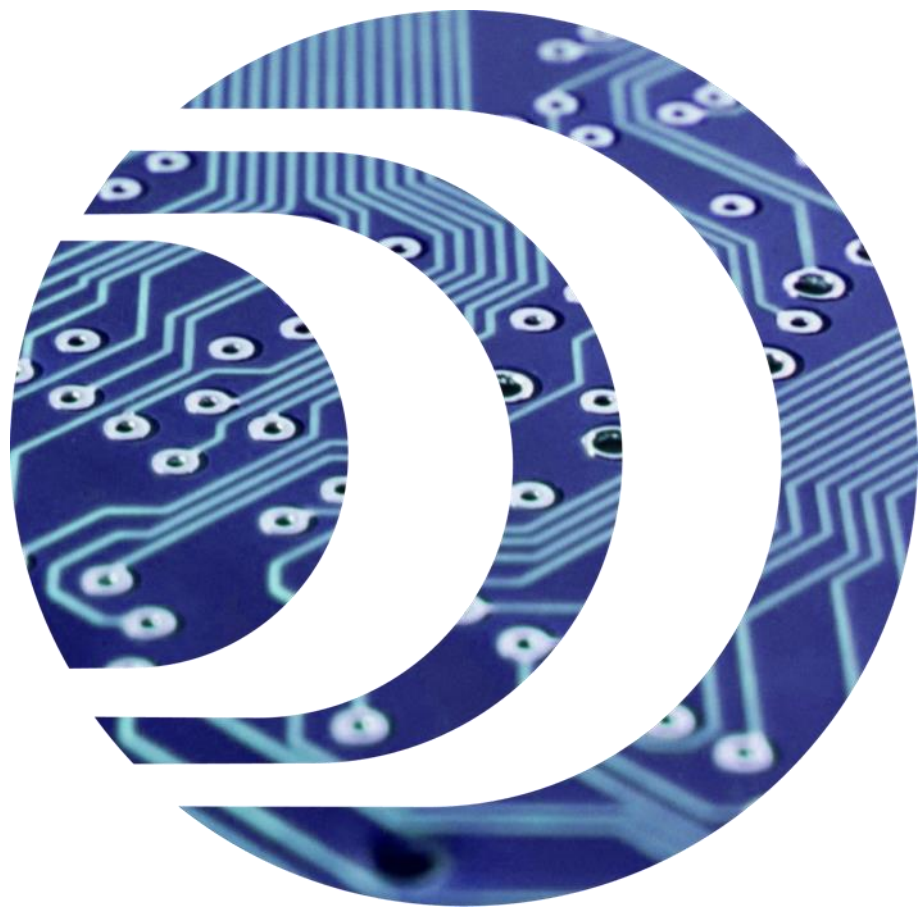

**Osuustoiminta
tuo ihmisille ja
yhteisöille
kestävää
hyötyä.**

Osuustoiminta lukuina

Tietoa meiltä ja maailmalta

Osuuskuntia arjessa

Osuustoiminnan lukuja Suomessa

7,6 miljoonaa
jäsentä ja
osakasta
= 90 % suomalaisista
aikuisista mukana

100 000
työpaikkaa
= 5,5 % yksityisestä
sektorista

38 miljardia
euroa
liikevaihtoa 2022

700 miljoonaa
euroa
tuloveroja
2022
= 9 % yritysveroista

3 400 yritystä
= 1 % kaikista yrityksistä

2 miljardia
euroa
investointeja 2022

Suomalaisia osuustoimintayrityksiä

	Yritysten määrä	Jäsenmäärä	Henkilöstö	Liikevaihto milj. €	Markkinaosuus %
KULUTTAJAOSUUSTOIMINTA					
OP-ryhmä	102	2 094 00	13 806	4775 ¹⁾	38%*
POP Pankkiryhmä	18	88 400*	853*	224,5 ¹⁾	2,1%*
LähiTapiola -ryhmä	20	1 792 000	3 682*	1408 ¹⁾	26,4%*
Muut keskinäiset ryhmät	4	846 905*	1 546*	865*	..
Sijoitusosuuskunnat	5	249 043*	6 044*	934*	-
S-ryhmä	19	2 577 010	41 413	14 208 ²⁾	47%*
TUOTTAJAOSUUSTOIMINTA					
MetsäGroup	1	90 000	9 500	6 110	34%*
Ruokatalot Atria ja HK	2	(3 926)*	9 109*	3 548*	80-90%*
Valio ja osuusmeijerit	17	4 378*	4 825*	3 624*	94%*
Faba eläinjalostus osk	1	6 045*	280	44,1*	-

*= 31.12.2022, muuten tiedot 31.12.2023

1) = tuotot yhteensä
2) = veroton vähittäismyynti

- **1260** vesiosuuskuntaa
- **32** lämpöosuuskuntaa
- **7** sähköä myyvää osuuskuntaa
– 42 000 jäsentä
- **58** uutta osuuskuntaa vuonna 2023

Osuustoiminta maailmanlaajuisesti

1 miljardi jäsentä ja

990

miljoonaa vakuutusottajaa

Osuustoimintayritykset tarjoavat työtä

280 miljoonalle ihmiselle

eli joka 10. työlliselle

300

suurimman osuustoimintayrityksen yhteenlaskettu liikevaihto on

2,23

biljoonaa €

Euroopassa on yhteensä

250 000

osuustoimintayritystä. Niissä on

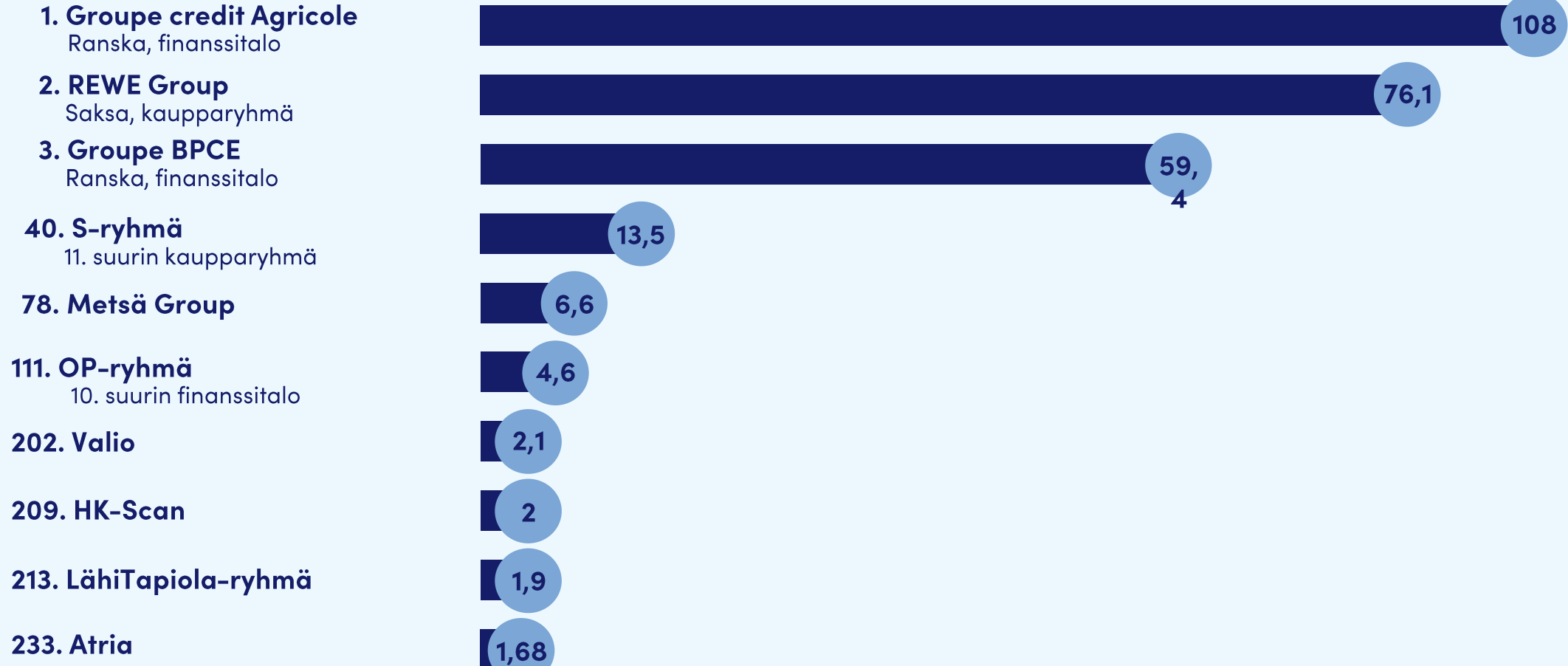
163 miljoonaa jäsentä

5,4 miljoonaa työpaikkaa

Maailman osuustoimintaliitto on ICA ja sen alajärjestö *Cooperatives Europe*. Jälkimmäisen hallituksessa on suomalainen jäsen.

Maailman 300 suurinta -osuustoimintalista

Liikevaihto 2021 Mrd €

Lähde ICA: *World Cooperative Monitor 2024*.
Perustuu vuoden 2021 lukuihin.

Tutkittua tietoa

64 %

suomalaisista
tuntee
osuustoimintaa
huonosti tai ei
lainkaan

58 %

suhtautuu
myönteisesti tai
erittäin myönteisesti

44 %

nuorista on
kiinnostunut
perustamaan
yrityksen jonkun
muun kanssa

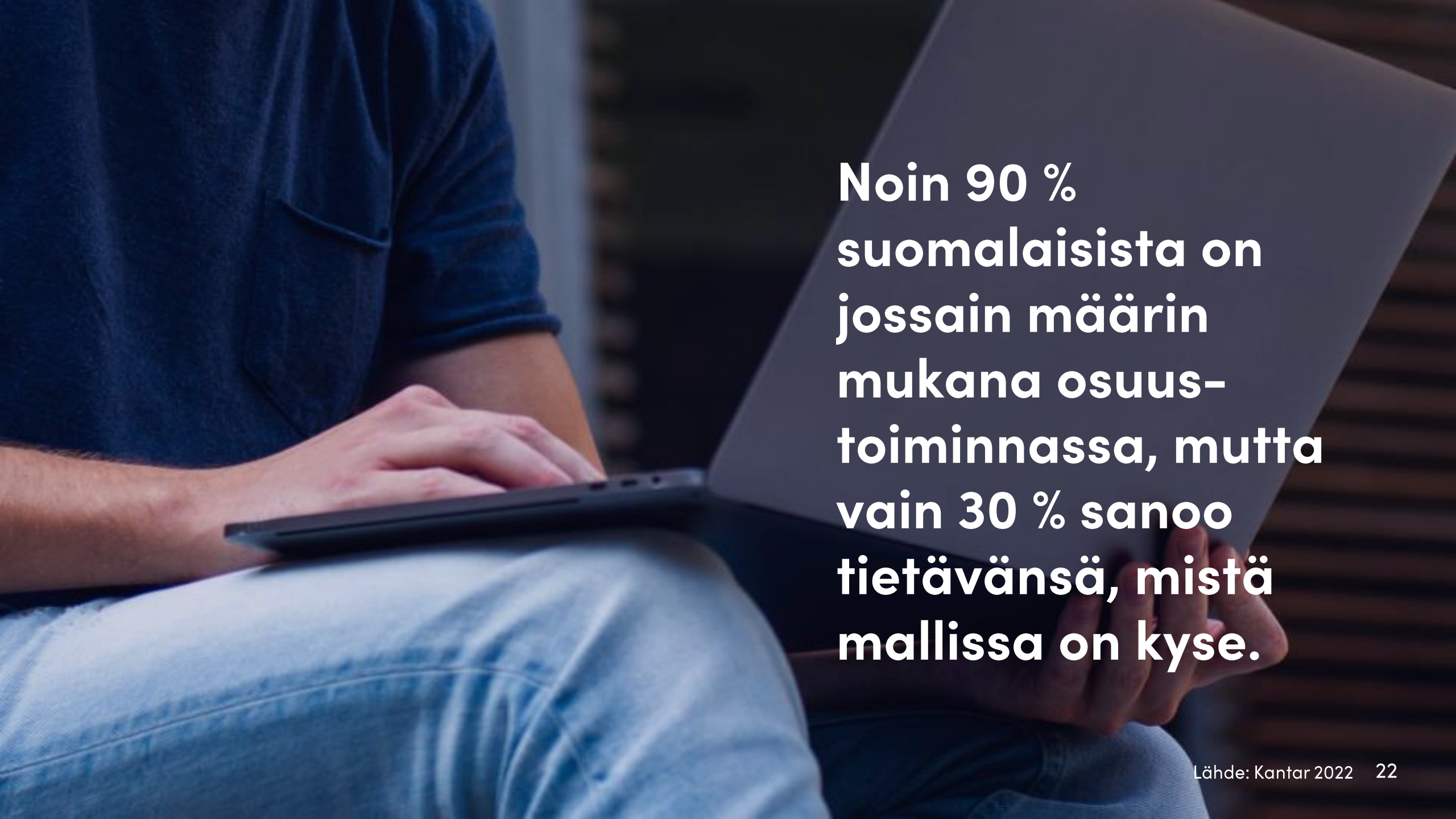
29 %

mielestä
osuuskunnat
eroavat selvästi
osakeyhtiöistä

41 %

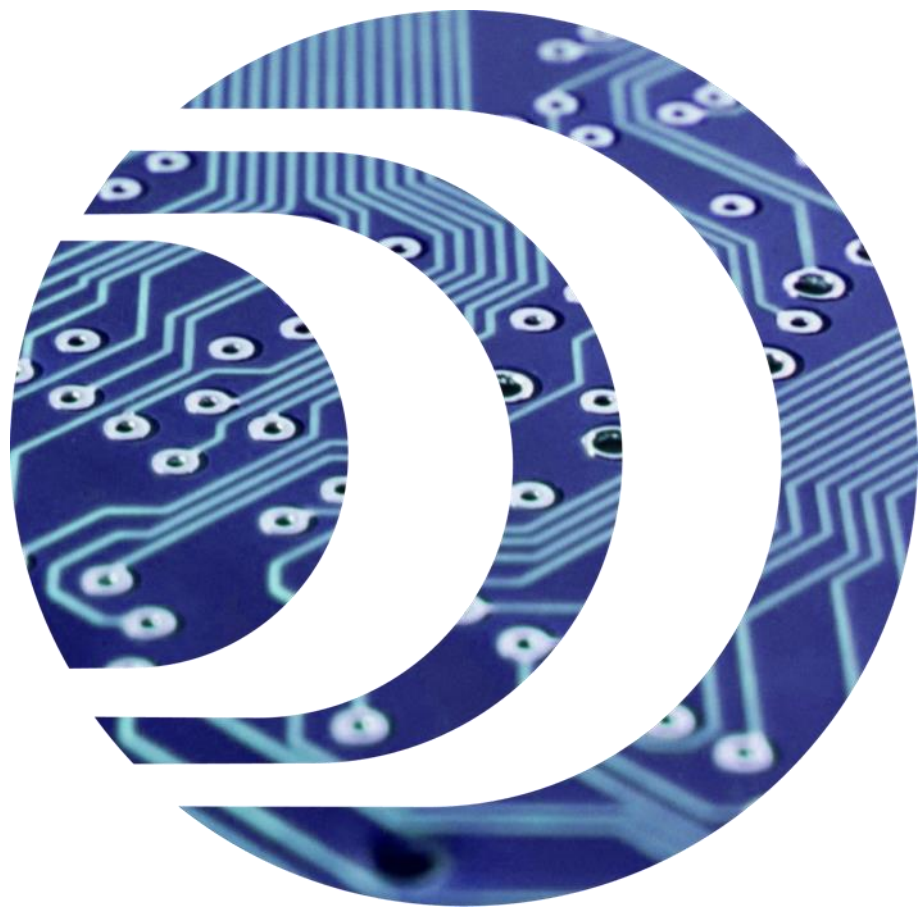
nuorista
(18-30v) tunnistaa
osuuskunnan
yritykseksi

**Noiin 90 %
suomalaisista on
jossain määrin
mukana osuus-
toiminnassa, mutta
vain 30 % sanoo
tietävänsä, mistä
mallissa on kyse.**

Lisää osuustoiminnasta

Materialit ja lähteet

Osuustoiminta, talouden näkymätön jätti

1,260,391 views | Anu Puusa | TED@BCG • April 2021

[Share](#) [Save](#) [Like](#)

Uskotko, että kapitalismi on rikki? Kokeile osuustoimintaa, sanoo osuuskunnista innostunut tutkija Anu Puusa. Jäsenten omistamat, hoitamat ja hallitsevat yritykset -- voivat sekä tehdä voittoa että vaikuttaa positiivisesti yhteisöihin. Osuuskuntien avulla, Puusa kertoo, on mahdollista tehdä bisnestä ja hyvää samalla kertaa.

Katsottavaa ja kuultavaa

- TED Talk Anu Puusa, Osuustoiminta, talouden näkymätön jätti (11:35 min)
https://www.ted.com/talks/anu_puusa_the_case_for_co_ops_the_invisible_giant_of_the_economy?language=fi
- ICA: We are cooperatives (3:03 min)
https://www.youtube.com/watch?v=6UCcq_8SMGA
- Hedvig Gebhard, Eräs osuustoiminnan ystävä (14:10 min)
<https://www.youtube.com/watch?v=RQr7yoXPvts>
- KSL Opintokeskus: Osku podkussa – keskusteluja osuuskunnista. Kaksi kautta, 13 podcast-jaksoa
<https://www.ksl.fi/osku-podkussa-podcast/>
- Tradeka: Ei pelkkää puhetta – podcastit, osuuskunnista jaksot 7 ja 8
<https://www.tradeka.fi/ei-pelkkaa-puhetta-podcast>

Osuuskuntien Keskusjärjestö

Tietoa osuuskunnista →

Osuustoiminnan periaatteet →

[Etusivu](#)   [Vaikuttajat](#)   [Mikä on osuuskunta?](#)

OSUUSKUNTA ON YRITYS,
JONKA OMISTAVAT SEN
JÄSENET

OSUUSKUNTAELÄMÄÄ.FI

Lisätietoa

- pellervo.fi
Osuuskuntien keskusjärjestö
Pellervo
- osuuskuntaelämää.fi
Sosiaalisen median
vaikuttajien kanssa tehty
kampanja 16-30 -vuotiaille
- ica.coop
Osuuskuntien maailmanliitto

**Suomen menestys
tarvitsee myös
suomalaista
omistusta ja sen
turvaamista.**

